

עין משפט
נר מצוה

מי שאמר פרק רביעי נזיר

מסורת הש"ס

א א מ"י פ"ה ס"ה
מירוח הלכה טו
ב ב מ"י ט"ז פ"ה הלכה
ד
ג ג מ"י ט"ז פ"ה ס"ה
מקדשין הלכה ט"ז

מוסף רש"י

ליפר לאשתו והוא
ליחסר. וי אמת כשתל
מיעק עק ואין לו חק
להפסיק נדרו אם יפר ומלא
שכחו נזיר לנעול נדרו,
וק"ל (תורה: י) כחש מינו
מק"ל אלא לו אמת מינו
נזיר, ואלו ומל חק כדן
הפסיק ואלו נדרו בעל
כעול על לפר לא הוא
למפר, שכן לא עק
במפרו הנדר מעיקרו
ובין הפסיק (מ"י ט"ז ס"ה).
החטאת המתה. אמת
הכהן שהפסיק להם
עלמת חמות (למנו כ"ד).

פ"ה הרא"ש

ר"י נזירה ב"ו. וה"ה צמחמתין אי לא ב' פי כפיו אלא פי מיר
ושערי נזיר לא אמר כלום דאין הנשמה תלויה בו:
בעל מיעק קא עק. הנדר מעיקרל כשמפר לאשתו והו
כאלו לא חל מעיקרל כמו חכס שעוקר הנדר מעיקרו או
מינו גי' מהפסה ואילן הוא דמחבטל
הנדר ועד ההפסה היה מקויס: אי
אפ"ינן מיעק עקר חבירתה נמי
מישתרוא שהרי הוא כאלו לא חל
הנדר מעולם ואי אמרין מינו גי' היא
מישתרוא וחבירתה אסורה לפי שהיתה
הראשונה בכל דין נזירות עד ההפסה
ושפיר מיתפסין נה שניה והפסת
הראשונה אינה מועלת לנזירה ונהי
לגנני חכס והומר הנדר הראשון
הומר כולם היינו משום דחכס עוקר
הנדר מעיקרו ומלא כאלו לא חל
מעולם אכל בעל שמיפר בלא חרטה
אינו עוקר הנדר מעיקרו אלא מינו
גי' וה"ה דמני למימר דנפקא מינה
אם שתמה בין ונעמלה ונלחה בנזיר
ואח"כ היפר לה דאי מיעק עק אינה
לוקה ואי מינו גי' לוקה וכן לענין
אם נעמלה בשוגג ואח"כ היפר אי
מיעק עק לא תביא עולת העוף
ואשם ואי מינו גי' מביאה עולת העוף
ואשם שהרי חל הנזירות עד עתה:
אלא ש"מ בע"מ מיעק עק.
ונבהמרה הוא מותר כמותה דלא חל
הנדר מעולם ולכן אינו מיפר דאינו
מיפר לעצמו אלא אחרים מוחלין לו
וע"ע דלא דמי לאחרים דכיון דרשאי
לספר לאשתו ומיך הר"ר אליהו
ד"ה פ"ה א"כ"כ מיעק עק אינו יכול
לספר דפשיטא דקיים לה ששם לא
קיים לה לא היה דיבורו שום דבר
אח"כ מינו גי' אי"כ אינו תלוי בדבורו
וכיון שאין תלוי בדבורו ממילא הו
מופר: כמאן דאמר קיים יכי
דמי אי איתשיל אהקמתו מצי מיפר.
במלאן שאמר קיים יכי דלמת הוא
דנשאלין על ההקמה דהכי אמר רבי
יוחנן בנדרים (דף ט"ז).
האשה שנדרה בנזיר והפשישה
בהפחה. חטאת עולה
ושלמים אם שלו היתה בהמה פי'
מנכמות של בעלה תלא ומרעה
נעדר כלומר חולין היא כיון שהיפר
לה בעלה וכדמפרס לקמן (דף ט"ז).
דכי [מקנה] לא בעלה מילתא דלרין
לא כדמיה אם לא היפר לה שצריכה
לכוננה כגון שהיפר לה בעלה ואינה
צריכה לקרננות נזיר לא מקני
לה: וא"י ס"ד בע"מ מיעק קא עק תיפוק
אח"כ. דעקר הנדר מעיקרו ולא חל
הנדר מעולם והו ככאס המפרס בהמה
לנזירות ונשאל לחכס המצוי דמנן [לקמן דף
ט"ז]. דנפקא לחולין:
והיינו טעמא דרבי דצריכה בפרה. על
שצריכה עמה מן היין וקרני אלעזר
הקפר דאמר דנזיר חוטא הוא הוה ליה
חטאת² (העוף) שמתו בעליה אש"ג
הפסד [ואקורין] על
הנכה מן חטאת אם הבהמה [שלה]
היא דגמרה ומקדיש לה:
הי"ב דמי אי"כ דאי ה"ה בע"מ. כלל
צריכה למימר דלוקה דהא נזירה היא
ופשיטה הוא דלוקה אלא פשיטא דהיפר
לה בעלה אחר שנעמלה ואחר ששתמה
ואפילו הכי לוקה דבהיאי שעתא
דשתמה בין הו נזירה וש"מ הבעל
מינו גי':
לעולם מיעק עק. ומיירי שלא היפר
למקמת צריכה למימר קופא דסופנת
אינה צריכה לנזירות ליה ודאמרינן
ליה למימר דמי יודע דאמר רבי נמי
היפר לה בעלה ושתמה מן הנזירות
ואם תאמר מאי צריכה היפר לה ואחר
כך היתה שותה לאשמועינן שמה ונעמלה
ואח"כ [שתמה] היפר לה [דאינה]
סופנת כיון דנאסרה לאסורא: אינה
חיה

ורמינו כו' זה הכלל כו'. ופה ושער לא הו דבר שהנשמה תלויה
בו דאי גי' לשער ומיך לניב שפמים לא מית: אמר רב יודע
דאמר אהי יעשה פי כפיו מין. והואיל דפרס הכי הו נזיר:
ואמרה הריני נזירה ושעם בעלה ואמר ואני עניסם נזירין ואינו יכול
לספר לה. דכיון דאמר ר' ואני גלי
ארעמיא דיעמא ליה בנמי דקא נדרה
איזי והשחא מקיס לה: ואי אמרס
מיעק עק. בעל את הנדר מעיקרו
אישתמך דבהיאי שעמא דקאמרה
חבירתה ואני ללא חיל עלה נזירות
כלל: ואי אמרס מינו גי'. דמחלן
ולהכא לא חיל עלה נזירות אלא
למפרע הוות עניה: איזי אשפראי
וכפירסא אסורא. דלכי אמרה ואני
הוות חבירתה נזירה מעליא: ואי
ס"ד בעל מינו גי'. את הנדר מחלן
ולהכא אמאי אינו יכול לספר משום
דקאמר ואני ימא דהאי דאמר ואני
לככי הו דקאמר הכי דמיה נזירה
לפי שעה עד דליקבל עליה נזירות
ולגיזיה דאשתו אשמו מחלן ולהכא
ונזירות דידה מוחלן עליה דמעיקרל
דכא אינו מיפר מחלן ולמפרע: אלא
לאו שמע מינה. אי הבעל כי מיפר
לנזירות אשמו מעיקר עקר לה. ומשום
הכי אינו יכול לספר לה ששם אלא
מיפר לה נתלא מיפר את שלו ודמעיקר
עקר והיינו טעמא דאינו יכול לספר
את שלה משום דבהיאי שעמא דאמר
ואני ימא ליה דמיה נזירה ו' עד
דחיל עליה נזירות (ט"ז) דהא קיים לה
לפי שעה ומהיאי שעמא וזיקר לא
מצי מיפר משום דבעל מעיקר עק
ט"ז ולעולם אינו יכול לספר ו' מחלן
ולהכא בלא מפרע והכא למפרע לא
מצי מיפר דהא קיים לה לפי שעה:
אלא לעולם אינו גי'. אלא היינו
טעמא דלא מצי מיפר לה דכיון דאמר
לה ואני כמ"ד לה קיים נזירות לנזיר
והלכן אי מיתשיל אהקמתו מצי מיפר
דקאמר מקייס לה צרישא מצי מיפר
ואי לא לא מצי מיפר: ואם שלה היפה
לנזירות שאין לנעול הספר
לנזירות ואמר לה על מנת שאין
לנעול נזירות כה: והיינו טעמא.
דלמאות רשות שהפסיקה לשם שמירתן
מעיקרל והשתא לא מנערה לה כפסה
דכא היפר לה בעלה ועקר את
הנדר מעיקרו הייא לה כשתל שמתו

נשאלין על ההקס ולא על התפר. ואי ס"ד מעק עק תיפוק ליה דרוי כאלו לא נזרה כלל ומעיקרל התפרשה בשעת הוא:
והיינו טעמא כיון דצריך הפרה כ"א הקפר כדמפרש בספוק משום דלקמן קריב התפר ליתן שעם יפה להקריב הוא הכא
דלמיתא אזלא לא חש להצריך: ואית דרבי כיון דלא צריך ספר דכר הפיר לה בעלה חל חטאת (שפתו בעליה) אציג
דבעל מעיקר קא עק. פ"ס בשנה שהפרישה היתה צריכה כפסה כלו היתה מחויבת להביאה ואציג דהפיר לה בעל
ומיעקר קא עק לא הו הפרשה בשעת אלא חטאת שמתו בעליה: ואי ס"ד מעיקר עק אציג סופנת מ' הא אציגא מילתא
למפרע דלא היתה נזירה מטעם א' איה נמי ו"א הקפר היא הלכן כלק מביאה חטאת העוף ובעליה מוטעת כיון דאשכחן
נשאלין על ההקס ולא על התפר. ואי ס"ד מעק עק תיפוק ליה דרוי כאלו לא נזרה כלל ומעיקרל התפרשה בשעת הוא:
והיינו טעמא כיון דצריך הפרה כ"א הקפר כדמפרש בספוק משום דלקמן קריב התפר ליתן שעם יפה להקריב הוא הכא
דלמיתא אזלא לא חש להצריך: ואית דרבי כיון דלא צריך ספר דכר הפיר לה בעלה חל חטאת (שפתו בעליה) אציג
דבעל מעיקר קא עק. פ"ס בשנה שהפרישה היתה צריכה כפסה כלו היתה מחויבת להביאה ואציג דהפיר לה בעל
ומיעקר קא עק לא הו הפרשה בשעת אלא חטאת שמתו בעליה: ואי ס"ד מעיקר עק אציג סופנת מ' הא אציגא מילתא
למפרע דלא היתה נזירה מטעם א' איה נמי ו"א הקפר היא הלכן כלק מביאה חטאת העוף ובעליה מוטעת כיון דאשכחן

נוסחת הר"ב

א דאמר יעשה פ"ה ס"ה
ב דאמר חוה ופ"ה ג' ופ"ה
ג פ"ה מ"ה ופ"ה כ"ה
ד הו"ה א' ופ"ה ב' ופ"ה
ה פ"ה כ"ה ופ"ה ד' ופ"ה
ו פ"ה ד' ופ"ה ו' ופ"ה
ז פ"ה ו' ופ"ה ח' ופ"ה
ח פ"ה ח' ופ"ה ט' ופ"ה
ט פ"ה ט' ופ"ה י' ופ"ה
י פ"ה י' ופ"ה י"א ופ"ה

הנהרות הב"ח

א ר"י היינו טעמא כיון
דלא נזריה כפסה) תפרי
וי"ב פ"ה א"ה א"ה
ב פ"ה ג' ופ"ה ד' ופ"ה
ג פ"ה ו' ופ"ה ז' ופ"ה
ד פ"ה ח' ופ"ה ט' ופ"ה
ה פ"ה י' ופ"ה י"א ופ"ה
ו פ"ה י"ב ופ"ה י"ג ופ"ה
ז פ"ה י"ד ופ"ה י"ה ופ"ה
ח פ"ה י"ו ופ"ה י"ז ופ"ה
ט פ"ה י"ח ופ"ה י"ט ופ"ה
י פ"ה י"ט ופ"ה כ' ופ"ה

הנהרות מהר"ב

א ר"י דיה היינו
טעמא ו' משום דחטאת
בהמה נמתיך דחמות. נ"ב
פ"י לעול ד' ק"י ע"א ש"ס
ד"ה או שפחה ו' ו' ו'
וכפרי התקן פ"ה ח"ה
ספוקי הל' א' ב' ח"ה
ד"ה ד' נזירה ו' ו' ו' ו'
נמתיך א' לא אמר נ"ב
ג' ד"ה אלא ו' ו' ו' ו' ו'
דמי לאמרי. נ"ב י"ב
לאחרים שאין לנעול הספר
לנזירות. ח"ה: ד' ד"ה
היינו טעמא ו' אציג
דדיפר לה לענין אסור
מלת אסור. ו' ו' ו' ו'
על פי ס"ד פ"ה ח"ה:
ד' ד"ה לעולם מעיקר
עק ו' ו' ו' ו' ו' ו' ו'
היה נקט הכי. נ"ב פי
ח"ה.

הנהרות התוספות

1. דיבור זה הוא המשך
הדבור שלפניו ודומה לו.
נזירה מ' מחק. ופי' כ"ד.
2. נ"ל כחטאת. 3. נ"ל
לענין אסור יס.

פ"ה הרא"ש

כגון ששתתה יין ונשמתא
למחוס אח"כ הפיר לה
בעלה דאי מעיקר עק
אינה לוקה ואי מינו גי'
לוקה כדמפרס בספוק:
ואי ס"ד בעל מינו גי'
ליפר לאשתו והוא ליחסר
שלא נחבטל נזיר בהפחה.
אי מתשיל אהקמתו מצי
מפיר שישאל לחכם ואומר
לו מה עשיתי לא הוא ויחיל
להפיר לה כדאי בנדרים